

opkastet det Spørgsmaal, hvorvidt den tilbage-
staaende Fæstebefolkning vil være tjent med en
Afgjørelse ved Lov, da er denne Betragtning
for mig af underordnet Betydning, naar Lan-
det og Folket i det Hele vinder derved. Det
er vel muligt, at der findes dem, som ikke
kunne taale Friheden, og det er jo heller ikke
min Mening, at den frivillige Overgang til
Selvei skulde afbrydes ved en overilet Ind-
griben, saalænge Fremgangen ad denne Vej
befindes fyldestgjørende. Men jeg skal dog ved-
kjende mig den Overbeviisning, at den danske
Bondestand — og i denne Sag kan man
endnu ikke frigjøre sig for dette Begreb og
dets Navn — ikke længer trænger til Fæste-
lovgivningens Formynderskab, som i sin Tid
har hjulpet den til den vanskelige Overgang
fra Trældom til Frihed, og at der nu i samme
findes saa megen Oplysning og Formue, at den
ved Gjennemførelsen af det her antydede Forslag
vel vil vide ved egne Kræfter at opretholde
sig i Besiddelsen af den Jord, hvis nuværende
Værdi — næst Tidernes Gavn — er Frugten
af dens eget Arbejde, og at den større Frihed
vil være en mægtig Spore til Agerbrugets
Fremgang og Befolkningens Udvikling.

Overensstemmende med disse Betragt-
ninger har jeg affattet følgende Forslag, som
jeg har deelt i forskellige Punkter for at give
en bekvem Udgang til Endringsforslag og
særlig Afstemning. Jeg indstiller saaledes,
som Endringsforslag til Fleertallets Dags-
orden, nedenstaaende Affattelse:

Idet Landstinget fastholder, at Lovgiv-
ningsmagten er berettiget til at paabyde Fæstes
Overgang til Selvei, og at Forslaget til en
saadan Lov helst bør udgaae fra Regjeringen,
gaaer det over til næste Sag paa Dagsorde-
nen — dog med den Udtalelse:

- 1) at Enhver, som nu har eller herefter
erhverver en eller flere Selveitegaarde eller
Arvesæstegaarde (med Ret til at sælge
eller pantsætte disse), bør være berettiget
til selv at drive dem eller at overdrage
deres Brug til Andre paa saa lang Tid
og paa saadanne Vilkaar, som han vil,
- 2) samt til at udstykke dem, være sig til selv-

stændig Bebyggelse eller til Forening med
anden Bondejord, dog under Regjeringens
Tilsyn og under Bevarelsen af en Hoved-
parcel eller af et lovbestemt Forhold af
Jordbrug af Middelstørrelse;

- 3) at der bør forelægges Eierne af Fæstegods
en bestemt Frist, inden hvilken de for
Indenrigsministeren skulle opgive, hvilken
Omfordeling af dette og hvilken Inddrag-
ning af Bondejord under Hovedgaardsjord
de ved Magelæg eller efter Bevilling eller
med nogen særlig i den gjældende Lovgiv-
ning indeholdt Hjemmel agte at foretage,
enten skraa eller ved indtrædende Fæste-
ledighed;
- 4) at udenfor de saaledes af Indenrigsmini-
steren godkjendte Planer Inddragning af
Bondejord under Hovedgaardsjord herefter
kun bør kunne skee paa det i Lov af 19de
Februar 1861 § 2 opstillede Vilkaar, saa-
længe ikke alt Fæstegods er overgaaet til
Selveiendom eller Arvesæste;
- 5) at ingen Fæstegaard herefter bør kunne
gives i Livsfæste eller dermed i Klasse
staaende lang Forpagtning;
- 6) at forinden de nuværende Fæste- eller For-
pagtningscontracters Ophør — eller en kort
Frist efter samme — ingen Fæstegaard bør
kunne overdrages i Selvei eller Arvesæste
til Andre end de nuværende Brugere eller
disses Slægt, d. e. Børn, Svigerbørn, Sted-
børn og lovformelig adopterede Pleiebørn;
- 7) at ved Udløbet af ovennævnte Frist de
Gaarde, som ikke forinden paa saadan Maade
ere afhændede, bør sælges ved offentlig Auc-
tion til fri Selveiendom;
- 8) at, hvis paa Auktionen en af de i Nr. 6
nævnte Personer bliver høistbydende, afgaaer
en Fjerdedeel i Kjøbesummen;
- 9) at denne Fjerdedeel i andet Fald indbetales
i Statskassen, for, i Forening med hvad
der forøvrigt maatte kunne anvendes til
saadant Diemed, at støtte de til Kjøbenes
Bettelse og Pantecreditorernes Betyggelse
nødvendige Foranstaltninger.